

Ohppiide ja ovddasteddjiide

Diedut HVP-boahku (humána papillomavirus) birra ja miehtanskovvi

Boahku humána papillomavirusa (HPV) vuostá lea fálaldat 7. luohká ohppiide. Ulbmil lea eastadit borasdávdda maid virus dagaha. HPV njoammu álkit seksuálalaš oktavuodas, ja eatnasat ožžot HPV-infekšuvnna goas nu eallimis.

Eanaš dilálašvuodain nohká HPV-infekšuvdna iešalddis moatti mánus. Muhtumin sáhtta virus goitge dagahit guhkilmas infekšuvnna, mii hárvenaš dāhpáhusain sáhtta mielddisbuktit borasdávdda álgodásiid dahje borasdávdda. Buot olbmot sáhttet oažžut HVP-laktáseaddji borasdávdda beroškeahhtá sohkahealis. Dábálemos borasdávda masa HPV lea sivalaš lea goattočottaborasdávda, muhto HPV lea maiddái dábálaš sivva borasdávdi bahtačualis, njálmmis ja čoddagis. HPV sáhtta maid dagahit borasdávdda cinnái, gudnjobaksamiidda ja návlái. HPV-boahkuheapmi sáhtta suodjalit dáid borasdávddaid vuostá.

HPV-boahkuheapmi eastada ja suodjala buoremusat go addojuvvo mánáide ja nuoraide ovdal sii njoammuduvvojit. Danne fállujuvvo HPV-boahku mánáide oassin mánáidboahkuhanprográmmas 7. luohkás, buori áiggis ovdal gaskamearálaš agi vuosttaš seksuálalaš vásáhussii.

Boahku birra

HPV-boahku biddjo gihtii gardnjila bajábeallái, addo guovtti oasis, ja gaska galgá leat unnimusat guhtta mánu. Gávdnojit mánga HPV-boahku, ja dat suddjejit seamma bures borasdávdda vuostá. Boahku mii geavahuvvo Norgga mánáidboahkuhanprográmmas lea Cervarix. Boahkut sáhttet, nu movt buot dálkasat, mielddisbuktit liigeváikkuhusaid. HPV-boahku dábálemos liigeváikkuhusat leat ahte boahkkosadji bohtana ja ruvsoda. Oanehisáiggi feber, oaivebávččas, váibasat, váibmogákkahat, vuoksin, luhčadávda ja čovjebávččas leat maiddái raporterejuvvon. Ii leat čájehuvvon ahte HPV-boahku lea sivvan kronihkalaš dahje duodalaš dávddaide, dahje ahte lasiha riskka daidda. Dávdamearkkat mat bohciidit maŋŋá boahkuheami eai dárbbas leat reakšuvdnan boahkui, muhto sáhttet leat mearkan dávdi mii ferte dikšojuvvot. Válde danne oktavuoda doaktáriin jus leat fuolastuvvan. Eanet diedut Cervarix-boahku sisdoalu ja vejolaš liigeváikkuhusaid birra gávdnojit mediinnalaš buktagiid Direktoráhta neahttsiidus: www.legemiddelsok.no (girjedárogiillii).

Buot boahkuheami mánáidboahkuhanprográmmas leat eaktodáhtolaččat. Váhnemat galget deattuhit mánáid oaiviliid.

Ovdal boahkuheami – muite diedihit dearvvašvuodabuohccedivššárii

Diedit jus mánás lea immuvdnaváilevuohta dahje jus son geavaha dálkasiid mat váikkuhit vuostálastinnákcii dávddaid vuostá. Diedit maiddái jus mánás lea allergiija dahje lea ovdal leamaš garra allergalaš reakšuvdna (beroškeahhtá mii lea sivvan dasa). Jus máná oažžu allergiijaboahku (hyposensibiliseren) dahje eará boahku unnit go vahkku ovdal dahje maŋŋá HPV-boahku, diedit dearvvašvuodabuohccedivššárii.

Miehtanskovvi devdojuvvo ja addojuvvo dearvvašvuodabuohccedivššárii.

Vuosttaš HPV- boahku lea plánejuvvon:

Dáhton:	Báiki:
Dearvvašvuodabuohccedivššár:	Telefonnummar:

Nubbi boahku addojuvvo dábálaččat unnimusat guhtta mánu maŋŋá vuosttaš boahku. Miehtan gusto goappašat boahkuide. Boahkuide mat leat mánáidboahkuhanprográmmas, leat doarvái ahte okta váhnemiin dahje eará olmmoš geas lea váhnenovddasvástádus miehtá (Lov om pasient- og brukerrettigheter § 4-4).

Dearvvašvuodabuohccedivššár dieđiha goas nubbi boahku galgá addojuvvot. Jus máná dearvvašvuodadilli rievdá dahje leat eará sivut manne nubbi boahku ii berre addojuvvot, de dieđit dearvvašvuodabuohccedivššárii.

Miehtanskovvi váhnemiidda/ovddasteaddjiide

Oahppi namma: _____ Riegádandáhton: _____
Luohkká: _____

Mun/moai háliidetne ahte mu/munno mánná galgá boahkuhuvvot humána papillomavirusa (HPV) vuostá:

Juo

In/Ean

Ovddasteaddji dahje eará olmmoš geas lea váhnenovddasvástádus (čále čielgasit):

Namma: _____

Vuolláičála: _____ Telefonnummar: _____

Máná relevánta dearvvašvuodadieđut:

Buot diedut gávdnojit min neahttasiidduin

Buot diedut HPV- boahku birra, movt boahkuheapmi čađahuvvo, boahkuheami váikkuhusa ja vejolaš liigeváikkuhusaid birra gávdnojit min neahttasiidduin: www.fhi.no/bvp/hpv (girjedárogillii).

